

Ruim een kwart van het pootgoedareaal wordt behandeld met **kiemgroeieregulator Talent**. Na negen jaar praktijkervaring is duidelijk hoe de teler het middel het best kan toepassen.

Nieuwe vernevelaar stimuleert middel

KIEMGROEI REGULERINGSMIDDEL Talent heeft in de negen jaar dat het een toelating heeft in pootaardappelen een vaste plaats veroverd in deze teelt. Op basis van de hoeveelheid Talent die fabrikant Adama jaarlijks in Nederland verkoopt, berekent productadviseur Olaf van Campen dat ongeveer een kwart van het pootgoedareaal behandeld wordt met het middel.

Een behandeling met Talent kost circa €25 per ton, dat komt neer op €150 per

hectare. Bij een pootgoedprijs van €0,30 per kilo is een meeropbrengst van 500 kilo nodig om de kosten te compenseren. Bij €0,25 per kilo is 600 kilo afleverbare pootaardappelen extra nodig.

Vrijwel alle pootgoedhandelshuizen testen hun rassen op het effect van Talent. Rassenproeven van Agrico laten zien dat een Talent-behandeling ten opzichte van mechanische koeling gemiddeld over achttien rassen het knolaantal verhoogt van 6,9 naar 8,6 knollen per

Talent-behandeling is voorwaarde om rendabel Agria's te telen

Maatschap Coolman bouwde afgelopen jaar een nieuwe kistenbewaring voor pootaardappelen. Een van de cellen is ingericht voor de toediening van het kiemgroeiereguleringsmiddel Talent.

Voor de inrichting van de cel kozen de broers Jan Hendrik en Herman Coolman voor een installatie van Omnivent gecombineerd met de nieuwe Resonator-koudvernevelaar van Besteman. Aanvankelijk wilden zij de vernevelaar boven het rijpad plaatsen, maar bij het proefdraaien bleek een plek tussen de verdampers van de koeling een betere verdeling te geven.

De cel heeft een capaciteit van 280 kisten, ruim voldoende om het eigen uitgangsmateriaal te behandelen. De

broers hebben al acht seizoenen ervaring met het behandelen van Agria's. Tot dit seizoen zetten ze hun uitgangsmateriaal bij derden in de Talent-bewaring. Herman vindt

behandelen met Talent een voorwaarde om rendabel Agria-pootgoed te kunnen telen. Het effect is deels seizoenafhankelijk, maar een behandeling levert zeker

10 procent meer opbrengst. Gezien de goede ervaringen met Agria's hebben de Coolmans afgelopen seizoen ook andere rassen onder Talent bewaard. Dit seizoen bewaren ze bijna al het eigen uitgangsmateriaal met Talent. Alleen Manitou en Spunta worden traditioneel mechanisch gekoeld bewaard.

In de Talent-cel staat ook een mechanische koeling om de bewaar temperatuur constant te houden. Coolman stelt de temperatuur in op 7 graden, hoger wil hij dit jaar niet gaan vanwege de kiemlustige aardappelen. Zonder Talent moeten Agria's op 3 à 4 graden worden bewaard om ze rustig te houden. De hogere bewaar temperatuur levert volgens hem mooi, fysiologisch rijp pootgoed op.

PROFIEL

Naam: Jan Hendrik Coolman (44). **Woonplaats:** Uithuizen (Gr.). **Bedrijf:** maatschap met broer Herman. 155 hectare akkerbouw, waarvan een derde pootaardappelen.

De Coldfog Resonator-koudvernevelaar in een proefopstelling. De machine produceert het fijnste druppelspectrum van alle beschikbare apparatuur. FOTO'S: MARK PASVEER

plant. Dat is dus bijna een kwart meer. Bij HZPC-rassen stijgt het knolaantal van 11,2 naar 13,6 per plant, ruim 20 procent meer. Bij pootaardappelen resulteert een verhoging van het knolaantal ook direct in meer kilo's in de afleverbare maten.

Talent App

Adama verzamelt alle resultaten van de individuele handelshuizen in de Talent App. Deze is voor iedereen beschikbaar. Inmiddels zijn meer dan 230 rassen in de app opgenomen. Deze is al 300 keer gedownload. In de app is af te lezen hoe een ras reageert op een Talent-behandeling. Dit varieert van zeer goed via neutraal tot slecht. Het gros van de rassen laat een positieve reactie zien.

Aanvankelijk waren telers en handelshuizen wat terughoudend met het inzetten van Talent. Zij zagen de kans op mutanten als een risico, met name voor de hogere klasse pootgoed. Navraag bij keuringsdienst NAK leerde dat afgelopen keuringsseizoen 200 hectare pootgoed in klasse verlaagd is vanwege mutanten. Daarvan was 40 hectare behandeld met Talent. Vooral de rassen Ambra, Berber en Impala zijn vatbaar voor mutanten.

Volgens Van Campen ligt de oorzaak

van het ontstaan van mutanten altijd bij een verkeerde toepassing van het middel. Vooral een hoge dosering op al kiemende aardappelen is een risico. Bij een dagelijkse dosering met een kleine hoeveelheid Talent zijn de risico's volgens de productadviseur nihil.

Voor een optimaal resultaat van de behandeling moet alles kloppen. Van groot belang is een goede luchtverdeling door de aardappelen en een niet te hoge luchtsnelheid. Een bewaring met langsbeluchting is daarom niet geschikt. Druk- of zuigsystemen zijn beide geschikt. De luchtsnelheid moet tussen 0,5 en 0,7 meter per seconde liggen. Is deze lager, dan bereikt het middel niet alle aardappelen. Is de snelheid te hoog, dan krijgt Talent niet de kans zich aan de aardappel te hechten. In de praktijk wordt deze luchtsnelheid bereikt door de helft van de ventilatoren uit te schakelen of via frequentieregelaars op de ventilatoren.

Veelvoorkomende fouten zijn volgens Van Campen te laat beginnen met de behandeling of starten op het moment dat de aardappelen nog niet droog zijn. Met name in een jaar met kiemlustige aardappelen is een juiste strategie van belang.

Een praktisch probleem is dat een

pootgoedteler vaak meerdere partijen heeft en het even duurt voordat al het eigen pootgoed gesorteerd is en weggezet kan worden. Het advies is dan ook te beginnen met de Talent-behandeling zodra de eerste aardappelen er klaar voor zijn.

Koudvernevelaar

Naast de veelgebruikte Cyclomatic voor het vernevelen van Talent is de Coldfog Resonator op de markt. Deze koudvernevelaar heeft als sterk punt dat deze een zeer fijn, homogeen druppelspectrum heeft. Een fijne druppel verdeelt het middel goed door de aardappelen en geeft minder kans op aantasting van de knollen dan grovere druppels.

Een demonstratie met water laat zien dat de nevel zich in de vorm van mist over de hele ruimte verdeelt en lang blijft zweven voordat het neerslaat. Van Campen verwacht dat deze nieuwe verneveltechniek voor Talent het eindresultaat positief zal beïnvloeden.

Luuk Meijering